

1935 MARCIUS

ERDÉSZETI LAPOK

LXXIV. ÉVF.

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖZLÖNYE

3. FÜZET

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Megindították 1862-ben WAGNER KÁROLY és DIVALD ADOLF.

Felelős szerkesztő

BIRÓ ZOLTÁN

Megjelenik minden hó 15-én.

Előfizetési díj 1935. évre 24 P, erdészeti altiszteknek 12 P.

Az Országos Erdészeti Egyesület tagjai a tagjárulékok fejében kapják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz. II. emelet

A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közöltnének.

(Telefon: 237—22.)

Krónika

1. Az erdőtörvény.

Amire mult számunkban már utaltunk, az most már ténnyé vált, mert a törvényhozás felsőháza a képviselőház által letárgyalt erdőtörvény-javaslatot minden változtatás nélkül elfogadta.

Csupán a legfelsőbb helyen való szentesítés van tehát még hátra, ami — reméljük — rövidesen szintén megtörténik.

Bízva bízunk hozzá, hogy a végrehajtási utasítás és életbelépési rendelet elkészülte nem fog annyi időt igénybevenni, mint amennyit maga a törvény igénybevett és a jövő költségvetési év elejére a törvény életbeléptetése is megtörténik.

Meg vagyunk győződve arról, hogy a békés megegyezésen alapuló törvény sokaknak az elgondolását nem fedi 100%-ig, mert hiszen lesznek, akik egyes kitételeket túl szigorúnak, viszont mások más kitételeket túl enyhének találhatnak.

A magunk részéről az egyik legnagyobb vívmánynak azt tartjuk, hogy a legkényesebb kérdések olyan megállapodások formájában nyertek megoldást, amelyeknek a keretén belül a gazdasági élet napról-napra változó jelenségeihez alkalmazkodni lehet s amelyeknek a keretei egyes felmerülő szükségességek, vagy jogos kívánságok figyelembevételére módot nyújtanak.

Elsősorban teljesen biztosítottnak látjuk általa a közérdeket. Azt az értelmezést, amit egyik-másik részről a közérdekeknek adnak, hogy a minél magasabb vágásfordulójú, minél nagyobb készleteket raktározó erdőtestek alakítását, ami mindnyájunk észmenyi célja, a birtokos akarata ellenére, vagy közel-fekvő érdekeinek sérelmével is minden eszközzel el kell érünk: osztani nem tudjuk.

A magyar erdőmérnöki kar túlnyomóan nagy részét 100%-ig hatja át az a tudat, hogy az erdőgazdaságnak, mint minden vagyontárgynak, legelső célja az erdőbirtokos érdekeinek szolgálata.

Az egyéni tulajdonnal való szabad rendelkezésbe való beavatkozás lehetősége az új törvényben biztosítva van addig a mértékig, ameddig azt a feltétlen közérdek megkívánja s ennél többre nincs szükség.

Ha a végrehajtásnál a szakközegek részéről azt a mértékű megértést fogjuk találni (amihez minden bizalmunk megvan) amit az erdőbirtokososztály részéről az erdő védelmét célzó intézkedések és az erdőmérnöki kar elhelyezkedését szolgáló rendelkezések tekintetében tapasztaltunk, akkor ennek a törvénynek a végrehajtása egyike lesz azoknak a ritka eseteknek, amelyekben a dolgozni, jövedelmet produkálni, hasznot szerezni kívánó magánérdek teljes összhangban tud dolgozni az ellenőrzést és gondos felügyeletet gyakorló állami beavatkozással.

Örömmel állapíthatjuk meg, hogy az egész törvény tárgyalása, néhány egészen baloldali felszólalástól eltekintve, messze felülemelkedett a napi politika sokszor nem egészen tiszta hullámain.

Örömmel állapítjuk meg, hogy az a munka, amit az erdőgazdasági érdekek megismertetése, az erdőgazdaság fontos hivatásának beigazolása érdekében annyi éven át folytattunk, nem volt eredménytelen, a sok felajdulás nem volt pusztába kiáltó szó, mert teljesen laikusok részéről is olyan eszményien megértő, olyan elismerő felszólalásokkal találkozunk, amelyeket minden vérbeli erdőész csak örömmel és büszkeséggel olvashat.

Külön ki kell emelnünk báró Waldbott Kelemen felsőházi és báró Biedermann Imre képviselőházi előadók javaslatát.

Hol messzemenő részletességgel, hol klasszikus tömörséggel

tárja fel a két beszéd az erdőgazdaság szerepét, hivatását, fontosságát a múltban és szomorú jelenben egyaránt felöleli az új törvény összes szükséges intézkedéseit, de megjelöli egyúttal az utat is, amelyen a végrehajtásnak haladnia kell, hogy az az összhang, az az egyetértés, amelyik sehol sem kívánatosabb, mint ennél a gazdasági ágánál, teljes mértékben meglegyen.

Maga a törvénynek a törvényhozás előtt lefolyt tárgyalása hű képét adja azoknak a gondolatoknak és érzéseknek, amivel ezeket az intézkedéseket az érdekelt birtokososztály tagjai fogadják.

Rendkívül tanulmányos olvasmány minden erdőtiszt, kezdő vagy gyakorlatban megőszült részére, mert hiszen ezek a beszédek mutatják meg azt, hol vannak elrejtve azok a kövek, amelyeket el kell kerülnünk, ha botlani nem akarunk, melyek azok az érzékeny pontok, amelyeket csak a legnagyobb óvatossággal, megfontolással és körültekintéssel szabad érinteni, melyek azok a sebek, amiket feltétlenül gyógyítani kell és melyek a múltnak azok a hibái, amelyeket a közös cél érdekében nemcsak ki lehet, de feltétlenül ki is kell küszöbölni.

Anyagi erőnk sajnos, nem engedi meg azt, hogy ezt a tárgyalást füzet formájában adjuk olvasóink kezébe, mégis módját kívánjuk ejteni annak, hogy ez a rendkívül érdekes és értékes anyag minden olvasónknak rendelkezésére álljon s ezért a törvény egész képviselőházi és felsőházi tárgyalását folytatólagos részletekben, teljes egészében hozni fogjuk.

És talán még egy dolog van, amire felhívjuk olvasóinknak szíves figyelmét.

Ha vannak is bizonyos észrevételeink és aggályaink a törvény egy-egy kitételével szemben, tegyük ezeket egyelőre félre és fogadjuk a törvényt mindnyájan azzal a szeretettel és azzal az örömmel, amit az abban lefektetett és a múlttal szemben rendkívüli haladást, nagy lépéssel való előrejutást biztosító alapelvek megérdemelnek.

Bízunk abban, hogy a végrehajtás során a ma tapasztalt aggodalmak legtöbbjét mellőzni lehet és a hibákat, amelyektől sokan félnek, el lehet kerülni.

Bármennyire tisztán eszmei célok lebegjenek is előttünk, számoljunk mindnyájan azzal, hogy a közérdek éppen úgy a ma-

gánérdekek millióiból tevődik össze, mint ahogy a közület is a magánegyenéből áll és a közérdek érvényesítésének sohasem szabad annyira fajulnia, hogy a jogos magánérdek figyelmen kívül hagyásával az államot alkotó egyesek valamelyikét tegye tönkre.

Minden vélemény hangoztatásánál, minden rendelkezés végrehajtásánál, minden cselekmény bírálataánál iparkodjunk magunkat annak a helyzetébe is beleélni, aki a rendelkezéseknek szenvedő alanya s akkor kétségtelenül meg fogjuk találni az egyedül helyes megoldást: az aranyközéputat.

2. Az önvédelem és józan belátás.

Nem egyszer hangoztattuk már lapunk hasábjain, mennyire érdeke volna a magyar műfa- és fűrész-áru termelésnek az, hogy valahol egy központi nyilvántartás legyen, amelyikből meg tudjuk mondani, hol, mit és milyen mennyiségben lehet beszerezni, mert behozatali kérdésekben, amik a belföldi termékek elhelyezését legelsősorban befolyásolják, ezek nélkül komolyan állástfoglalni nem lehet.

Egyik múlt évi választmányi ülésünkön, magánérdőtiszt választmányi tagunk vetette fel a javaslatot és kapta a megbízást, hogy erre bizonyos tervezetet dolgozzon ki.

Alig néhány nappal a kérdéses választmányi ülés után a fakereskedők egyletének a választmányában egyesületünk egyik választmányi tagja harangozta be az ezirányban megindítani kívánt akciót azzal, hogy íme, az O. E. E. már a műfa behozatalt is központosítani és a Faforgalmi Rt.-nak juttatni kívánja.

Pedig erről soha senki egy szót sem beszélt és még csak nem is gondolt rája.

Ma a valóságban a helyzet az, hogy a legutóbbi kormányrendeletek a kemény műfa- és fűrészárú behozatali engedélyének kezelését és szétosztását a Magyar Fabehozatali Intézet Rt. bevonásával kívánják megoldani, amely vállalkozás ezideig csak a fenyő fűrészárúbehozatal ügyeit bonyolította le.

Aki csak egyszer is résztvevett az ilyen elosztó vagy a behozható mennyiségeket megállapító tárgyaláson, az igen jól tudja, hogy az egyes iparágak, valamint a kis- és nagykereskedelem pontos jegyzékekkel és számadatokkal vonulnak fel, megjelölve

menyiségileg és minőségileg azt az anyagot; amire szükségük van és aminek a behozatalát kéri.

A helyzet ezzel szemben az, hogy a termelés és erdőgazdaság képviselői, minisztérium és egyesület egyaránt, tehetetlenül állnak velük szemben.

Egyetlen egy megbízható adatunk sincs arra nézve, hogy ezekből az anyagokból a magyar termelés hol, melyik időpontra, mennyit tud előállítani, mik azok a készletek, amik azonnali szállításra és sürgős felhasználásra rendelkezésre állanak?

Csak néhány példát.

A szőlősgazdaérdekeltség, tekintettel a valamennyire megjavult borárakra, nagyobb mennyiségű szőlőkaró behozatalának engedélyezését kéri.

Senkinek sincs még tájékoztató adata sem arról, átlagosan mennyi a termelésünk, vagy mire lehet a következő évben számítani.

Egyik nagy közintézményünk külföldről akar távirópóznákat beszerezni.

Fontos közszükségletnek a legrövidebb időn belül való kiegyenlítéséről van szó és mi nem merünk ellenkezni, mert egyetlen egy forrást sem tudunk megjelölni, ahol legalább bizonyos fixmennyiség rendelkezésre állana.

Különböző lombfarönkök behozatalára kérnek engedélyt: lemezgyártás, asztalosipari feldolgozás stb. céljaira.

Sejtelmünk sincs arról, hogy vajjon az az uradalom, amelyik tavalyi esedékes vágásából tudot 10—15 waggon ilyen anyagot kiadni, tud-e ezidén csak egy köbmétert is termelni.

Kétségtelenül meg lehetne a dolgot oldani azzal, ha a kormányzat a termelésre kerülő anyag valószínű mennyiségének s a tényleg kitermelt anyagok tényleges mennyiségének a bejelentését elrendelné.

Jól tudjuk azonban, hogy minden ilyen bejelentési kötelezettség mögött adóellenőrzést, szekatúrát és egyebeket lát a termelő- és birtokosközönség, anélkül, hogy csak egy percig is gondolna arra, micsoda erőssége volna érdekképviselőnek és minisztériumnak, ha minden behozatali kérvényt azzal tudna meg-

ellenezni, hogy a kérdéses anyagból ezen uradalomnál ekkora és ekkora készlet áll az eladás céljaira rendelkezésre.

De nem gondolnak arra sem, mekkora előnyt jelentene az egész termelésre nézve, ha mindaddig, amíg a belső készleteink elhelyezve nincsenek, a külföldi behozatalt 100%-os biztonsággal meg tudnók akadályozni.

Ma hál' Istennek az a helyzet, hogy a földművelésügyi minisztérium hozzájárulása nélkül ezeket a behozatali engedélyeket nem adják meg.

Micsoda erőssége volna a minisztériumnak az, ha a szakértekképviselőt fix adatokkal tudna szolgálni arra nézve, hogy a behozni kívánt választék melyik termelőnél, vagy kereskedőnél szerezhető be és milyen mennyiség erejéig.

Évekkel ezelőtt is felvetettük már ezt a gondolatot s akkor is rámutattunk azokra a komoly okokra, amelyek annak megvalósítását szükségessé teszik és arra a nehéz helyzetre, amely előtt az érdekképviselő áll.

Bizonyos oldalról azt a félig gúnyos kérdést hallottuk, hogy vajjon az Országos Erdészeti Egyesület közvetíteni akar-e?

Hát most a nyilvánosság előtt kijelentjük, hogy ha a rendelkezésre álló beszerzési forrásoknak a fogyasztókkal való megismertetése, avagy a keresett anyagok mennyiségének és minőségének a termelőkkel való megismertetése közvetítés, akkor igen is az Egyesület egyik legkomolyabb hivatásának tartjuk ezt a közvetítést és arra igen szívesen vállalkozunk is, sőt egész nyíltan megmondjuk azt is, hogy ezt nem tehetjük díjtalanul.

Az Egyesület anyagi helyzete nem az, hogy személyzetet, irodai teendőket, postaköltséget, telefonálást, stb. igénylő ilyen munkákat ellenérték nélkül elláthasson és ezt maguknak az érdekelteknek is be kell látniuk.

De be kell látniuk egyebet is.

Igen sok jelenség mutat arra, hogy a gazdasági helyzet, ha lassú lépésekkel is, de valamennyire javulóban van s a fogyasztás ezekben a cikkekben emelkedik.

Nyíltan megmondjuk, hogy a termelés nem tehet az érdekképviselőnek a hiányos védelemért szemrehányást, legalább is jogosan nem, ha ezeket a feltétlenül szükséges adatokat nem bocsátja az érdekképviselő rendelkezésére.

A behozatali kérdéseket kivált olyankor, amikor egy-egy tétel elbírálásától vállalatok, vagy egész iparágak teljesítő- és munkaképessége függ, az ország helyzetét bármennyire ismerő egyén sem intézheti általános tájékozódáson alapuló hozzávetőleges adatok alapján.

Amikor a behozatal már engedélyezve van, vagy már meg is történt, akkor jönnek a késői jajgatások, hogy ennyi és ennyi nyersanyagunk, vagy félgyártmányunk maradt eladatlan, de a bejelentéssel járó csekély munkát s a nyilvántartással járó csekély költséget, azt sajnálják.

Ha pedig az érdekképviselő érdeklődik az ilyen dolgok iránt, akkor az zaklatás, vagy a jogos magánérdekekbe való beavatkozás és az érdeklődés legtöbbnyire válasz nélkül marad.

Ebben a kérdésben ezúttal megpróbáljuk a józan belátásra appellálni.

Nem teszünk javaslatot a bejelentés módjára, időpontjára, a felmerülő költségek fedezésére, de javaslatot kérünk.

Annyit kijelenthetünk, hogy adatok nélkül ezt a szélmalom-harcot sokáig folytatni igen nehéz lesz.

Be kell maguknak az érdekelteknek is látniok azt, hogy nagyon nehéz kívülről védelmezni azt, aki maga a védelem érdekében semmit sem hajlandó tenni.

3. A vasúti tarifák kérdése.

Három hónapi küzködés és vajudással sem sikerült a dolgot végleges dülőre vinni, hanem csupán annyit értünk el, hogy a tűzifára és műfára vonatkozó szállítási kedvezmény érvényét két hónappal meghosszabbították.

Biztosra vesszük, hogy a végleges megoldás előtt az illetékes kormánytényezők még tárgyalni fognak az érdekeltséggel és meghallgatják azokat az érveinket, amelyek a kedvezmény fenntartásáért nemcsak különleges erdőgazdasági, de általános közgazdasági szempontból is indokoltá teszik.

Reméljük, hogy sikerülni fog a rideg pénzügyi állásponttal szemben a jobb belátást juttatni diadalra, amely esetben azután a kedvezmény meghosszabbításának semmi esetre sem lesz akadálya.

4. Az 1934. év behozatali adatai.

Ide iktatjuk az 1933—34. évek fabehozatali mérlegét a statisztikai hivatal közleményei alapján úgy mennyiség, mint érték szerint.

Fabehozatalunk mennyisége az 1933. és 1934. években.
10.000 kg kocsirakományokban.

	1933	1934	az 1933. évvel szemben	
			több	kevesebb
Tüzifa	14.071	20.499	6.428	—
Faszén	3.042	3.340	298	—
Bányafa	6.499	6.374	—	125
Gömbölyű fenyőfa	10.073	18.495	8.422	—
Gömbölyű lombfa	1.347	1.422	75	—
Hegyezett karó	66	43	—	23
Bárdolt fenyőfa	4.314	6.539	2.225	—
Vasúti talpfa	54	94	40	—
Kádárfa	22	64	42	—
Bognárfa	28	26	—	2
Fűrészelt fenyőfa	21.030	27.365	6.335	—
Fűrészelt lombfa	290	1.036	746	—
Összesen	60.836	85.297	24.611	150

Fabehozatalunk értéke 1933. és 1934. években.

Érték 1000 pengőben.

	1933	1934	az 1933. évvel szemben	
			több	kevesebb
Tüzifa	2.451	3.611	1.160	—
Faszén	1.929	2.037	108	—
Bányafa	1.950	1.793	—	157
Gömbölyű fenyőfa	3.594	6.604	3.010	—
Gömbölyű lombfa	526	569	43	—
Hegyezett karó	32	24	—	8
Bárdolt fenyőfa	2.238	3.402	1.164	—
Vasúti talpfa	27	33	6	—
Kádárfa	40	76	36	—
Bognárfa	21	17	—	4
Fűrészelt fenyőfa	15.784	21.234	5.450	—
Fűrészelt lombfa	232	830	598	—
Összesen	28.824	40.230	11.575	169

Az emelkedés mennyiségileg 24.461 vasúti kocsirakomány, értékében pedig 11,406.000 pengő. Mindenesetre tekintélyes számok, amelyeknek túlnyomóan nagy részét a fenyőfélékben és pedig gömbölyű és megmunkált választékokban egyaránt jelentős emelkedés teszi ki.

A többletnek mennyiség szerint kereken 26, érték szerint pedig 10%-a esik a tűzifára és ebből a behozatali többletből elég jelentős tétel a múlt évben erősen felszaporodott határmenti forgalom.

A műfa-félékben előállott jelentős behozatali többlet a forgalom lassú javulásának a tünete, amire már évközben is rámutattunk.

Mindenesetre öröndetes jelenség, hogy míg a fűrészelt fenyőfabehozatal csak 30%-al emelkedett, a gömbölyűfabehozatal emelkedése 84%, ami a nagynehezen életre ébredt magyar fűrészek jóval fokozottabb foglalkoztatását jelenti.

